

Asia: VN/34869/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain ja rajat ylittävistä terveydenhuollosta annetun lain 20 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hyvinvointiala Hali ry antoi lausuntonsa hallituksen esitysluonnoksen aikaisempaan versioon 19.6.2024. Viittaamme aikaisempaan lausuntoomme tuoden esille vielä seuraavat näkökohdat.

Hali ry pitää koko väestön terveysturvallisuuden näkökulmasta erittäin tärkeänä, että esityksessä on huomioitu muulle väestölle aiheutuvan tartunnan riski kiireellisen hoidon järjestämisen yhtenä perusteena.

Esityksessä esille tuotuihin taloudellisiin ja henkilöstöresursseihin liittyviin perusteluihin nähden Hali ry katsoo, että arviot ilman lupaa maassa olevien henkilöiden määrästä sekä heidän kiireettömän terveydenhuollonsa järjestämisestä aiheutuneiden kustannusten määrästä on vähäinen. Riskinä sen sijaan on, että välttämättömäksi arvioitujen kiireettömän terveydenhuollon palvelujen epääminen voi lisätä luvatta maassa olevan henkilön hoidon kustannuksia jatkossa henkilön jäädessä syystä tai toisesta Suomeen ja hänen terveydentilansa heikentyessä.

Vaikka lakiehdotus ei kohdistu välittömästi laittomasti maassa oleskeleviin lapsiin, Hali ry pitää huolestuttavana ehdotuksen mahdollisia välillisiä vaikutuksia lasten oikeuksien toteutumiselle. Jos lapsesta huolehtivalle aikuiselle ei tarjota riittäviä kiireettömän terveydenhuollon palveluja, voi hoitamattomuudella olla vaikutuksia aikuisen kykyyn huolehtia lapsesta ja tehdä lapsen edun mukaisia päätöksiä. Sääntelyllä tulisi varmistaa, että arvioitaessa lapsesta huolehtivan aikuisen välttämättömien kiireettömien terveydenhuollon palveluiden tarvetta, on hoidon tarpeen arvioinnissa otettava huomioon päätöksestä lapselle mahdollisesti aiheutuvat välilliset vaikutukset.

Suomea sitova Euroopan Ihmisoikeussopimus sisältää syrjinnän kiellon, muun muassa kansalliseen tai yhteiskunnalliseen alkuperään, syntyperään tai muuhun asemaan perustuvan syrjinnän. Erilaiselle kohtelulle tulee olla hyväksyttävä tavoite, ja keinon ja tavoitteen on oltava toisiinsa nähden oikeasuhtaiset. Sopimuksen seurannan yhteydessä Suomelle on suositeltu, että se varmistaa jokaiselle pääsyn ehkäiseviin, parantaviin ja lievittäviin terveyspalveluihin riippumatta heidän

oikeudellisesta statuksesta. Komitea ei sen sijaan ole vielä ottanut kantaa voimassa olevan järjestämislain 56 a §:n mukaiseen oikeuteen ja sen yhteensopivuuteen TSS-sopimuksen kanssa .

Aikaisemmassa lausunnossaan ja tässä esitettyihin näkemyksiin viitaten Hali ry ei kannata esitystä mahdollisesta lakimuutoksesta.

Pahta Anneli
Hyvinvointiala HALI ry